

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TYCHACH

SPRAWOZDANIE z działalności MBP Tychy za 2015 rok

Sporządziła:
Dorota Łukasiewicz-Zagała

Otrzymują :
1/ Biblioteka Śląska
2/ DMB
3/ D
4/ MBP/BIP

Tychy, styczeń / luty 2016

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki :

1.1 Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy ; co utrudniało pracę :

- realizowaliśmy statutowe zadania na bardzo dobrym poziomie merytorycznym,
- otrzymaliśmy – kolejny raz - Nagrodę dla Biblioteki i Koordynatora w konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2014/2015,
- **otrzymaliśmy Certyfikat dla MBP Tychy i bibliotekarza za promowanie czytelnictwa w ramach projektu „Czytam sobie w bibliotece”,**
- kontynuowaliśmy komputeryzację procesów bibliotecznych, 81, 5 % zbiorów znajduje się w bazie komputerowej,
- **przeszliśmy na najnowszą wersję programu PROLIB M21; zakupiliśmy nowy moduł : dzieckoopac**
- Biblioteka pręźnie prowadziła działalność popularyzującą - 3.883 imprezy i zajęcia dla 126.070 uczestników i zwiedzających,
- dzięki Konsorcjum bibliotek województwa śląskiego zapewniliśmy całoroczny dostęp do platformy IBUK.LIBRA do ponad 2.000 tytułów ,
- **trwała budowa Mediateki XXI wieku, pomieszczenia Biblioteki Głównej otrzymaliśmy w grudniu,**
- **trwały również prace związane z wygaszaniem filii nr 14 , przeniesieniem filii nr 13 do nowej lokalizacji , przeprowadzką biblioteki centralnej i przekształcanie w oddział dla dzieci BG - filii nr 7,**
- **był to także czas wielu czynności i spraw, związanych z organizacją BG i MBP Tychy, przetargami, zakupami, wyliczeniami oraz przygotowywaniem 3 obiektów do opuszczenia i oddania właścicielom,**
- kupiliśmy 14.274 książki i 516 jednostek zbiorów specjalnych, zbiorów więcej niż rok wcześniej,
- realizowaliśmy program Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek . Zadanie : Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” – wzbogacając – dzięki MK i DN – nasze zbiory o 4.468 książek o wartości 83.297 PLN,
- kontynuowaliśmy programy: „ Biblioteka Aktywnego Seniora” oraz „Polska Cyfrowa Równych Szans”- mając na celu zwiększenie kompetencji cyfrowych mieszkańców, szczególnie seniorów i generacji 50+,
- **niewątpliwie największą imprezą roku sprawozdawczego były XII Tyskie Dni**

Literatury: 3-10 października 2015. Gościliśmy: Jacka Cygana, Katarzynę Bonde , Sławomira Kopra, Katarzynę Żak, Łukasza Wierzbickiego, Agatę Cichy, Zbigniewa Tepera. Wystąpił Teatr „Maska” dla dzieci. Odbyły się wykłady i warsztaty z biblioterapii (dr Lidii Ippoldt oraz Doroty Beltkiewicz). Z oferty 10 imprez skorzystało 795 osób. We wszystkich placówkach trwały wystawy twórczości naszych mieszkańców w ramach projektu „Artystyczna mapa Miasta”.

- Przeprowadziliśmy także XIV Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania Dzieciom : „Każde dziecko zasługuje na książkę” : 25 maja – 3 czerwca - czytano w wielu miejscach : do południa w bibliotekach natomiast po południu m. in. w Szpitalu i Żłobku Miejskim, Szkole Językowej, Kościele czy MDK. Inauguracja odbyła się w Pasażu Andromeda, gdzie wszystkie dzieci obdarowane zostały książkami, a dorośli obiecali, że będą dbać o książkę w Tychach. Odbyło się 68 czytań dla 1.599 słuchaczy.
- **nawiązaliśmy współpracę z Polonią we Włoszech,**
- **pozyskaliśmy środki z Fundacji PGNiG,**
- uczestniczyliśmy w II edycji zbiórki okularów dla ubogich mieszkańców Afryki, organizowanej w ramach akcji „Okuliści dla Afryki” oraz Szlachetnej Paczce,
- realizowaliśmy pracę społecznie użyteczną

1.2 Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2014 r.

Biblioteka nasza -w roku sprawozdawczym - wprowadziła m. in.:

organizacyjne :

- przygotowała projekt uchwały w sprawie wyrażenia intencji zmian w sieci placówek Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tychach w drodze zmiany statutu nadanego Uchwałą Nr XXXII/649/13 Rady Miasta Tychy z dnia 27 czerwca 2013 r. (Uchwałą NR XI/143/15 Rada Miasta Tychy podjęła 28 maja 2015 roku)
- przygotowała projekt uchwały w sprawie nadania statutu samorządowej instytucji kultury - Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tychach (Uchwałą NR XVI/263/15 Rada Miasta Tychy podjęła 26 listopada 2015 roku z mocą od 11 stycznia 2016 roku)

merytoryczne :

- zmiany w Regulaminach wypożyczalni, czytelnicy, działu muzycznego, korzystania z komputerów i internetu oraz Zasadach korzystania ze zbiorów książki mówionej , dotyczące zapisu, pobierania i ochrony danych, wypożyczania, przetrzymywania zbiorów i zachowania użytkowników,

pozostałe :

- zmiany w polityce rachunkowości MBP Tychy

Ponadto dokonywała zmian w regulaminach pracy (godz. pracy i otwarcia); ZFŚS (cenniki), wprowadziła i aktualizowała plan finansowy, powoływała komisje skontrolne, likwidacyjne oraz jury konkursów, inwentaryzacyjne, a także zespoły

zadaniowe. Aktualizowała zakresy obowiązków i dokumenty związane z etatyzacją oraz roczne i wieloletnie plany ogólne i wybranych obszarów działania, w tym monitorowała dokument pt. „Organizacja MBP Tychy po 2016 roku (założenia wstępne)”. Kontynuowała prace nad nową polityką bezpieczeństwa i instrukcją zarządzania systemem informatycznym. Wiele czasu poświęcono zagadnieniom ubezpieczenia pracowniczego, kontroli zarządczej i sprawom BG.

- 1.3 Czy istnieją zagrożenia, a może własne plany dotyczące zmian w sieci w 2016 r. (np. łączenie lub likwidacja filii ; połączenie Biblioteki z inną instytucją ?) :

W związku z budową, a następnie otrzymaniem, lokalu Biblioteki Głównej w budynku, który dla całości obiektu przyjął nazwę własną: MEDIATEKA- Rada Miasta Tychy, w 2015 roku , podjęła uchwałę intencyjną – po pozytywnym zaopiniowaniu przez Bibliotekę Śląską -. Wszystkie zmiany dotyczące sieci weszły w życie 1 stycznia 2016 roku, zatem Biblioteka do końca roku działała w niezmienionym kształcie : 16 placówek bibliotecznych. Od 2016 roku jest to 14 placówek. Nastąpiło : przeniesienie biblioteki centralnej i przekształcenie jej w BG, likwidacja (formalna), a właściwie przekształcenie, filii nr 7 dla dzieci i młodzieży w oddział dla dzieci BG ; likwidacja filii nr 14, zlokalizowanej w pobliżu BG oraz przeniesienie filii nr 13, która także była zlokalizowana blisko BG, do lokalu po filii nr 7, co zabezpieczy potrzeby po przeniesionej centrali w wspomnianej już filii nr7.

- 1.4 Nagrody, wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2015 roku, (kto przyznał, za co) :

Fundacja ABCXXI - Nagroda (Dyplom i książki) dla Biblioteki i Koordynatora w Konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2014/2015.

Otrzymaliśmy także Certyfikat dla MBP Tychy i bibliotekarza za promowanie czytelnictwa w ramach projektu „Czytam sobie w bibliotece”.

W ciągu roku otrzymywaliśmy ponadto szereg podziękowań, dyplomów i listów za wspólną realizację zadań i za współpracę .

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej :

- 2.1 Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie) :

Nie miało miejsca w MBP Tychy.

- 2.2 Likwidacja filii, punktów bibliotecznych, połączenia placówek (przyczyny) :

Wszystkie zmiany dotyczące sieci weszły w życie 1 stycznia 2016 roku, zatem Biblioteka do końca roku sprawozdawczego działała w niezmienionym kształcie : 16 placówek bibliotecznych.

- 2.3 Zakupy nowych sprzętów , urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1.000 PLN),

znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady):

Zakupiliśmy tylko niezbędny sprzęt do BG. Wartość jednostkowa była poniżej 1.000 PLN, niemniej warto przybliżyć ich asortyment. Były to : szafy schowkowe, szafki bhp, wieszaki na ubrania, niszczarki, sztalugi, czajniki, wózki biblioteczne, platformowe, serwisowe oraz odkurzacze. Dodatkowo wykonaliśmy meble kuchenne w 4 pomieszczeniach.

Zapewniliśmy monitoring 13 placówek i ubezpieczenia 16 bibliotek.

Zakup sprzętu komputerowego omówiono w punkcie 3.

2.4 Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady największych remontów, i ich zakres; czy zaszły w ciągu roku jakieś zmiany w zakresie przystosowania lokali bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych :

MBP Tychy nie posiada na własność żadnego budynku czy lokalu. Dwanaście filii dostosowanych jest do potrzeb osób niepełnosprawnych [głównie podjazdy, wejścia, sanitariaty] i są to placówki usytuowane na parterze.

W 2015 roku nie realizowaliśmy żadnego remontu własnego, uczestniczyliśmy jednak w procesie budowy i odbioru BG w Mediatece. Termin zakończenia inwestycji ulegał kilku przesunięciom. Miało miejsce szereg uzgodnień i konsultacji.

3. Komputeryzacja .

Odpowiedzi na Państwa pytania zawarte są w dołączonej ankiecie .

**W 2015 roku przeszliśmy na najnowszą wersję programu PROLIB M21 ;
zakupiliśmy Dziecioopaca.**

Informujemy , że stan bazy zbiorów na 31 grudnia 2015 to :

146.003 opisy[tytuły] (140.423) **i 282.827 jednostek** (286.206), **co stanowi 81,5 % zbiorów** (po odjęciu ubytków) (77,4) oraz 361.674 jednostek (rekordów) (329.617) dla całości, w tym :

- książek : 138.884 opisy, 276.701 egzemplarzy, 352.104 rekordy
- książek mówionych : 4.411 opisów, 2.108 jednostek, 4.583 rekordy
- dokum.dźwiękowych : 1.946 opisów, 1.983 jednostki, 2002 rekordy
- dokum. elektronicznych : 151 opisów, 360 jednostek, 436 rekordów
- dokum. ciągłych : 136 tytułów, 1.321 jednostek, 2.156 rekordów
- ikonografia : 5 opisów, 5 jednostek, 6 rekordów
- kartografia : 301 opisów, 349 jednostek, 387 rekordów,
- dodatek do czasopisma : 169 opisów.

Zakończono retrospekcję zbiorów filii nr 13, rozpoczęto filii nr 12.

W roku sprawozdawczym baza naszych zbiorów wzbogaciła się o 19.816 jednostek (20.446).

Jesteśmy przygotowani – jeżeli zaistnieją możliwości finansowe - do podłączenia 3 filii.

Mieszkańcy mieli do dyspozycji 46 komputerów, w tym 38 stanowisk internetowych we wszystkich placówkach, w tym 7 w Centrali. Przeprowadziliśmy szereg szkoleń komputerowych dla mieszkańców: 16 osób generacji 50+ w ramach programu „Polska Cyfrowa Równych Szans”; seniorzy (60+) byli szkoleni w ramach projektu „Biblioteka Aktywnego Seniora” (179 osób).

Od 2010 roku mamy swój profil na Facebook – u oraz 5 blogów bibliotecznych.

W roku sprawozdawczym doposażyliśmy filie w znikomym stopniu, przede wszystkim realizowaliśmy zadania BG.

Zakupiliśmy: m. in. 30 zestawów komputerowych dla potrzeb programu bibliotecznego oraz wiele urządzeń sieciowych (szerzej zob. ankieta).

Zobacz też punkt 5 dotyczący usług w zakresie komputerów i internetu .

4. Zbiory biblioteczne.

Zbiory biblioteczne MBP Tychy wg stanu na 31.12.2015 r. liczyły: **347.003 jednostki** (369.895) o wartości **4.677.433,72 PLN** (4.626.917,40) .

W ciągu roku przybyło 24.465 jednostek (20.446), a ubyło 47.357 jednostek (21.185). Na 100 mieszkańców przypada 269 jednostek (287) [przyjęto 129.000 mieszkańców].

Nasze zbiory, których struktura ponownie nieco się zmieniła, obejmują :

336.863 egz. książek (358.473)	97,1 %	(96,9)
2.306 egz. czasopism oprawnych (3.263)	0,7 %	(0,9)
7.834 jedn. zbiorów specjalnych (8.159)	2,2 %	(2,2)

Struktura księgozbioru (bez czasopism oprawnych) na 31 XII 2015 rok to :

Liczba woluminów ogółem	336.863 egz. (358.473)	100,0 %	(100,0)
w tym :			
literatura piękna dla dzieci	50.375 egz. (63.924)	14,9 %	(17,8)
literatura piękna dla dorosłych	139.419 egz. (143.139),	41,4 %	(39,9)
literatura naukowa i pop.-nauk.	147.069 egz. (151.410)	43,7 %	(42,3)

W roku sprawozdawczym odbyło się wiele ruchów w obrębie księgozbioru.

Struktura zbiorów specjalnych na 31 XII 2015 rok to :

Liczba jednostek ogółem	7.834 jedn. (8.159)	100,0 %	(100,0)
w tym :			
kartografia	783 jedn. (872)	10,0 %	(10,7)
płyty analogowe	2.482 jedn. (2.482)	31,7 %	(30,4)

kasety z muzyką	13 jedn. (503)	0,1 %	(6,2)
płyty CD i DVD	1.983 jedn. (1.822)	25,3 %	(22,3)
książka mówiona	2.106 jedn. (1.924)	26,9 %	(23,6)
dokumenty elektroniczne	360 jedn. (436)	4,6 %	(5,3)
pozostałe	107 jedn. (120)	1,4 %	(1,5)

Najistotniejsze zmiany dotyczyły likwidacji zbiorów muzycznych i książki mówionej na starych nośnikach, bez płyt analogowych, których kolekcja będzie oceniana już w BG oraz wzbogacenia zbiorów o nowości.

4.1 Polityka gromadzenia zbiorów (książkowych, nieksiążkowych, preferencje) :

W roku sprawozdawczym zakup książek odbywał się w cyklu miesięcznym- zgodnie z naszymi regulaminami zamówień publicznych.

Wygrywał dostawca, który zaproponował najkorzystniejszą cenę. Cały czas na podstawie analizy rynku wydawniczego i konkretnych kwerend tworzone były bieżące listy pozycji do zakupu.

W 2015 roku współpracowaliśmy najczęściej z hurtowniami : Platon i Azymut z Warszawy oraz Matras z Katowic i Super siódemka z Poznania .

Dodatkowo kupowaliśmy zbiory regionalne i specyficzne np. wydawnictwa GUS, książki muzyczne, nuty i zbiory specjalne (książka mówiona, płyty z muzyką) na podstawie analizy rynku oraz zapotrzebowania i zainteresowania czytelników.

Staramy się zaspokajać potrzeby czytelnicze wszystkich grup, zgodnie z pełnią przez nas rolą i zadaniami. Nasze zbiory oceniamy jako bardzo dobre pod względem ilościowym i jakościowym. W minionym roku dokonaliśmy większego zakupu książek (beletrystyka, komiksy, książki z zakresu prawa) i przede wszystkim zbiorów specjalnych (książka mówiona) pod kątem przyszłej oferty BG.

W dalszym ciągu - mając na uwadze dłuższą perspektywę czasową i nadchodzące zmiany oraz tendencje (m. in. cyfryzacja, powszechność internetu, wzrost zainteresowania zbiorami elektronicznymi , ceny zbiorów, realne środki finansowe, niż demograficzny, zmniejszającą się liczbę studentów czy w naszym przypadku powstanie BG, jak również dary od czytelników) cały czas wnikliwie monitorowano zakup książek.

W roku sprawozdawczym nasza Biblioteka zakupiła :

- księgozbiór	14.274 egz. [11,1 wol./ 100 m]	(15.042; 11,7)
- zbiory specjalne	516 jedn.	(348)
razem	14.790 jedn.	(15.390)

Na zbiory wydatkowano 305.815,35 PLN (310.398,64).

Zakupiono książki o wartości 291.862,26 PLN (300.905,53). Średnia cena książki to 20,45 PLN (w 2014 – 20,00) z dotacji samorządowej 21,08 PLN (w 2014 – 20,70).

Osiągnęliśmy wskaźnik zakupu wynoszący 11,1 wolumina na 100 mieszkańców (przyjęto 129.000 mieszkańców), w tym z dotacji samorządowej 7,1 . (Rok wcześniej : 11,7 i 7,3).

Wszystkie zakupione książki sygnowane były okolicznościową pieczętą z okazji 25-lecia Samorządności.

Struktura zakupionego księgozbioru jest następująca :

- lit. piękna dla dzieci	2.325 egz., co stanowi	16,3 %	(3.649; 24,3)
- lit. piękna dla dorosłych	8.551 egz., co stanowi	59,9 %	(8.430; 56,0)
- lit. naukowa	3.398 egz., co stanowi	23,8 %	(2.963; 19,7)

Razem	14.274 egz., co stanowi	100,0 %	(15.042; 100)

Struktura zakupionych zbiorów specjalnych, na które wydano 13.593,09 PLN (9.493,11) jest następująca:

- książka mówiona	373 jedn., co stanowi	72,3 %	(198; 56,9)
- płyty CD i DVD	143 jedn., co stanowi	27,7 %	(150; 43,1)
- kartografia	0 jedn., co stanowi	0,0 %	(0; 0,0)

Razem	516 jedn., co stanowi	100,0 %	(348; 100)

W roku sprawozdawczym ponownie główny nacisk położono na wzbogacenie zbioru książki mówionej na CD w formacie mp3 oraz płyt CD i DVD z muzyką.

Dobrym uzupełnieniem zbiorów są dary od czytelników i wielu instytucji. W 2015 roku wprowadzono 9.661 jednostek (w 2014r. - 5.045) o wartości 177.032,95 PLN(78.150), w tym 9.586 książek (4.942) o wartości 175.480,95 PLN (75.677), gdzie 457 egz. (772) to beletrystyka dla dzieci (4,8 %) (15,6 %), ; 2.853 egz. beletrystyka dla dorosłych (1.956) (29,8%) (39,6%) ; 6.276 egz. książka naukowa i popularnonaukowa (2.214) (65,4 %) (44,8 %), w tym – wspomniany już księgozbiór NKJO (6.133 egz.) oraz 75 jednostki zbiorów specjalnych (103) o wartości 1.552 PLN (2.473). Otrzymujemy bardzo dobre dary od czytelników i instytucji.

4.2 Prenumerata czasopism – potrzeby a realia; zakup czasopism elektronicznych (opłacalność, korzyści) :

W roku sprawozdawczym mieszkańcy naszego miasta mieli do dyspozycji 349 (382) egzemplarze gazet i czasopism bieżących, o 33 mniej niż rok wcześniej, z czego 49 (51) to dary z różnych źródeł (w tym z BŚ). Na prenumeratę tradycyjną wydatkowano 43.234,76 PLN (51.124,82) i była to głównie prenumerata w Garmond Press (42.078,51 PLN).

Faktyczna liczba tytułów to 186 (181). Na bieżąco dokonywaliśmy oceny poczytności posiadanych tytułów i możliwości rezygnacji z niektórych wieloegzemplarzowych. Kilka czasopism upadło. Wprowadziliśmy kilka nowych tytułów. Największy wachlarz tytułów posiadała Centrala , a także filie, w których działają czytelnie.

Stopień wykorzystania i poczytności czasopism jest duży . Odnotowano 60.739 udostępnienia w tym zakresie (75.510).

Ponownie zaobserwowaliśmy, że dla wielu mieszkańców, szczególnie niepracujących, w tym emerytów i rencistów, zwyczajem stał się codzienny, czy cotygodniowy przegląd prasy. Z periodyków naukowych w dalszym ciągu korzystają głównie studenci, nauczyciele, pracownicy umysłowi. Bardzo rzadko z czasopism korzystają uczniowie.

W roku sprawozdawczym opracowano pod względem ilościowym i jakościowym wykaz czasopism BG MBP Tychy od 1.1. 2016 roku.

Prenumerujemy podstawowe dzienniki, tygodniki i miesięczniki dla wszystkich grup czytelniczych o różnorodnych zainteresowaniach. Zapewniamy dopływ prasy obcojęzycznej. Posiadamy kilka tytułów czasopism w wersji elektronicznej.

4.3 Statystyka (dotyczy tylko tych bibliotek, które zakupiły nowości wydawnicze z Priorytetu 2 Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek 2014”.

Nie dotyczy MBP Tychy.

5 Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna.

Podstawowe usługi biblioteczne :

W roku sprawozdawczym uzyskano następujące dane czytelnicze :

	(Plan)	2015 r.	2014 r.	%
liczba czytelników	(22.800)	22.397	23.892	- 6,2
liczba odwiedzin	(220.000)	232.504	242.346	- 4,1
w tym:				
- wypożyczalnie		189.211	196.258	- 3,6
- dział muzyczny (DMK)		3.988	4.160	- 4,1
- czytelnie		38.236	41.073	-6,9
- dział DIB		1.069	855	+25,0
liczba wypożyczeń	(605.000)	609.885	666.464	- 8,5
w tym				
- wypożyczalnie		516.052	550.642	- 6,3
- dział muzyczny		12.904	14.312	- 9,8
- czytelnie		79.147	101.273	-21,8
- dział DIB		1.782	1.590	+12,1
liczba informacji	(43.000)	44.360	48.313	- 8,2

Biblioteka nasza odnotowała mniejsze dane czytelnicze w porównaniu do wykonania roku poprzedniego lecz lepsze w porównaniu do planu, który był monitorowany i zmieniany w ciągu roku w tym zakresie. Były to spadki zarówno w wypożyczalniach, jak i czytelniach.

Wiążemy to – przede wszystkim – z naszymi dużymi zmianami organizacyjnymi i przygotowaniem do przeprowadzek oraz reinstalacją systemu bibliotecznego, inwentaryzacjami zbiorów w 7 agendach, a także nieco mniejszą liczbą i aktywnością czytelników. Wystąpiła także bardzo duża absencja, która nie pozwoliła na pełną organizację zastępstw. Placówki były zamykane lub ograniczano ich działanie z tego powodu.

W dalszym ciągu obserwujemy zmiany ilościowe i jakościowe w czytelnich.

W zakresie komputerów i internetu :

	(Plan)	2015 r.	2014 r.	%
liczba korzystających	(29.500)	29.571	30.440	- 2,9
w tym :				
- z Internetu	(27.000)	26.777	27.920	- 4,1
- ze zbiorów elektronicznych	(2.500)	2.794	2.520	+10,9
liczba wypożyczeń zbiorów elektronicznych	(7.500)	5.587	7.558	- 26,1
liczba informacji e-mail	(31.000)	30.483	29.564	+ 3,1
liczba wejść na stronę w [informacji]	(70.000)	73.672	70.628	+ 4,3
Katalog OPAC	(35.000)	36.767	39.056	- 5,9
Blogi biblioteczne	(60.000)	51.788	54.617	- 5,2
Facebook	(23.000)	27.851	15.567	+ 78,9
Sesji on-line (IBUK)	(1.300)	1.450	610	+ 137,7
Pobraných dokum. on-line	(8.000)	6.881	2.927	+ 135,1

W minionym roku mieszkańcy mieli do dyspozycji 42 bezpłatne stanowiska internetowe oraz dostęp do pakietu biurowego Office we wszystkich placówkach, a także do 360 jednostek zbiorów elektronicznych i zbiorów IBUK.LIBRA (ponad 2.000 jednostek) – nowa usługa, jak również dostęp do programu LEX Sigma.

Dominującą grupą korzystającą z internetu są osoby powyżej 15 roku życia : 64,1 % , 17.153 osób [18.587 rok wcześniej; 66,6 %]. W roku sprawozdawczym prowadziliśmy 5 blogów bibliotecznych, uczyliśmy i udzielaliśmy informacji z naszego katalogu elektronicznego, prowadziliśmy zajęcia komputerowe dla seniorów i generacji 50+. Mamy także swój profil na Facebooku.

Warto dodać, iż - w roku sprawozdawczym - czytelnicy dokonali 3.948 zamówień książek on-line oraz 4.190 prolongat książek on-line.

W zakresie popularyzacji czytelnictwa :

	(Plan)	2015 r.	2014 r.	%
liczba imprez	(4.200)	3.883	5.044	- 23,0
liczba uczestników	(140.000)	126.070	145.484	- 13,3

Odbyło się wiele ciekawych wystaw, konkursów; kontynuowaliśmy projekty : „Świat na wyciągnięcie ręki” „Do biblioteki po zdrowie” i wiele innych. Całorocznym projektem była m. in. „Biblioteka Aktywnego Seniora”. Przede wszystkim odbyła się XII edycja Tyskich Dni Literatury. Więcej na ten temat w zakładce „aktualności” na naszej stronie internetowej oraz w dalszej części sprawozdania i materiałach towarzyszących.

Zatem wszystkie nasze usługi razem to :

	(Plan)	2015 r.	2014 r.	%
Liczba czytelników	(22.800)	22.397	23.892	-6,2
Liczba odwiedzin	(390.000)	389.594	418.886	-6,9
Liczba wypożyczeń	(620.500)	622.353	676.949	-8,1
Liczba informacji	(262.000)	264.921	242.478	+9,3

Zasięg czytelnictwa ; obserwowane preferencje czytelnicze :

W 2015 roku w wypożyczalniach MBP Tychy zarejestrowano 22.397 czytelników, o 1.495 osób mniej niż rok wcześniej [w 2014 – 23.892]. Osiągnięto wskaźnik 17,4 czytelników na 100 mieszkańców ; przyjęto 129.000 mieszkańców.

Byli to - przede wszystkim - tyszanie [ok. 97 %].

Struktura czytelników MBP Tychy w 2015 roku była następująca :

Wg wieku	1	2	3	4	5	6	7	8
22.397	849	2751	976	1236	1981	7039	4259	3306
100 %	3,8	12,3	4,4	5,5	8,8	31,4	19,0	14,8
wg zajęcia	U	P	Nz	x	x	x	x	x
22.397	7104	8904	6389	x	x	x	x	x
100 %	31,7	39,8	28,5	x	x	x	x	x

Struktura czytelników MBP Tychy w 2014 roku była następująca :

Wg wieku	1	2	3	4	5	6	7	8
23.892	1039	2924	1060	1501	2562	7361	4464	2981
100 %	4,3	12,3	4,4	6,3	10,7	30,8	18,7	12,5

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2015 rok

wg zajęcia	U	P	Nz	x	x	x	x	x
23.892	9035	9138	5719	x	x	x	x	x
100 %	37,8	38,2	24,0	x	x	x	x	x

Zmniejszył się nieco udział czytelników, którzy nie przekroczyli 25 lat życia. W 2015 roku stanowili oni 34,8 % czytelników i było ich 7.793. (Rok wcześniej 38,0 % 9.086 osób), najbardziej w przedziałach 16-19 lat i 20-24 lata. Wśród w/w 20,5 % (4.576) - to dzieci i młodzież do lat 15-tu (21,0 % ; 5.023).

Ponownie – tym razem – o 2,3 % zwiększył się [do poziomu 14,8 %] udział czytelników powyżej 60 lat życia [3.306 osób]. Rok wcześniej stanowili oni 12,5 % i było to 2.981 osób.

Większy odnotowaliśmy także w grupach 25-44 i 45-60 lat.

Osoby uczące się i studiujące dziennie to 31,7 % ogółu czytelników i jest ich o 6,1 % mniej niż rok wcześniej. Jest to 7.104 osoby [w 2014 – 9.035 i 37,8 %]. Czytelnicy czynni zawodowo to 39,8 % zarejestrowanych (8.904 osoby). Rok wcześniej 38,2 % i 9.138 osób.

Ponownie wzrósł udział czytelników pozostałych [niezatrudnionych: emerytów, rencistów, bezrobotnych i dzieci w wieku 0-5 lat oraz innych], którzy stanowili 28,5 % czytelników - 6.389 osób [w 2014 – 24,0 % i 5.719].

Użytkownikami czytelni tyskiej Biblioteki są dalej ludzie młodzi (studenci, maturzyści), a ich potrzeby – w pierwszej kolejności – dotyczą szeroko rozumianej edukacji i informacji. Korzystają oni głównie z księgozbiorów i czasopism naukowych. Często piszą u nas swoje prace. Stanowią oni ok. 43 % odwiedzających. Cały czas jest też grupa stałych bywalców (w tym bezrobotnych i bezdomnych), którzy korzystają z Internetu i prasy , przebywając w czytelniach kilka godzin.

Pozostali użytkownicy czytelni [ok. 57 %] to osoby korzystające z prasy (w tym 40+ i 60+). Odnotowano 64.465 udostępnień prasy (75.510). Dla wielu mieszkańców, szczególnie niepracujących, zwyczajem stał się codzienny, czy cotygodniowy przegląd prasy.

Struktura wypożyczonych do domu książek według stanu na 31 XII 2015 roku :

ogółem	517.573 egz., (552.363),	100,0 %	(100,0)
w tym			
literatura piękna dla dzieci	81.459 egz., (94.816)	15,7 %	(17,1)
literatura piękna dla dorosłych	350.305 egz., (358.826)	67,7 %	(65,0)
literatura popularnonaukowa i naukowa	85.809 egz., (98.721)	16,6 %	(17,9)

W wypożyczalniach odnotowano spadek wypożyczeń książek o 34.790 woluminów. Na 100 mieszkańców przypada 401 wypożyczeń (428 w 2014); na 1 czytelnika ponownie 23,1 (23,1 w 2014).

W strukturze wypożyczonych książek - w porównaniu do roku poprzedniego – nastąpiły zmiany, które wiążemy – przede wszystkim- z sukcesywnym ograniczaniem dostępu do wybranych kolekcji, w związku ze zmianami organizacyjnymi.

W dalszym ciągu największy udział w wypożyczaniu miała beletrystyka [83,4 %] (82,1). W liczbach bezwzględnych czytelnicy wypożyczyli najmniej książek z literatury pięknej dla dzieci.

W ramach beletrystyki - w dalszym ciągu - najczęściej wypożyczane książki to nowości z literatury pięknej autorów obcych [amerykańskich, angielskich, hiszpańskich i szwedzkich] ; dużym zainteresowaniem cieszą się także pozycje współczesnych autorów polskich. Dominuje proza – głównie powieści sensacyjne, kryminalne, obyczajowe, romanse historyczne i współczesne, fantastyka, thrillery medyczne. Czytelnicy najchętniej wybierali wydawnictwa nowe oraz kontynuacje popularnych cykli. Generalnie książki, o których się mówi i pisze, w mediach , autorów znanych, nominowanych i nagradzanych.

Literatura naukowa i popularnonaukowa wypożyczana jest - głównie – przez uczniów, studentów, osoby doksztalające się . Jest to księgozbiór ze wszystkich dziedzin wiedzy ; najczęściej z psychologii, prawa, socjologii, ekonomii, zarządzania, historii, geografii społecznej, i gospodarczej, turystyki, demografii, medycyny, oświaty, pedagogiki, historii sztuki, literaturoznawstwa, , historii kultury. Pozostali czytelnicy interesują się szeroko rozumianą literaturą faktu, reportażami podróżniczymi, szczególnie znanych podróżników, biografiami sławnych osób, autobiografiami i wspomnieniami, książkami tematycznie skorelowanymi z historią najnowszą i współczesnym życiem publicznym, a także II wojną światową, poradnikami medycznymi, przewodnikami turystycznymi, informatyką.

W roku 2015 udzieliliśmy 264.921 różnorodnych informacji, o 22.443 więcej niż rok wcześniej (242.478) .

Oto nasze dane w zakresie informacji :

	(Plan)	2015	2014	%
liczba inf. tradycyjnych	(43.000)	44.360	48.313	- 8,2
liczba inf. e-mail	(31.000)	30.483	29.564	+3,1
liczba wejść na www	(70.000)	73.672	70.628	+4,3
Katalog OPAC	(35.000)	36.767	39.056	- 5,9
Blogi biblioteczne	(60.000)	51.788	54.617	- 5,2
Facebook	(23.000)	27.851	15.567	+78,9
Razem	(262.000)	264.921	242.478	+9,3

Informacje tradycyjne stanowią 16,9 % (15,6 %) - są to głównie informacje biblioteczne i rzeczowe, udzielane w wypożyczalniach oraz 6 czytelniach, w tym szczególnie w bibliotece centralnej .

W roku minionym sporządzono w dziale informacyjno – bibliograficznym 20 zestawień bibliograficznych (11) [800 pozycji (799)], głównie na potrzeby maturzystów i studentów.

Czytelnictwo dzieci omówione zostanie w punkcie 5.2.

5.1 Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.

Popularyzując książkę i czytelnictwo zorganizowaliśmy 3.883 imprezy duże i małe, w których wzięło udział 126.070 osób. Były one adresowane do wszystkich grup wiekowych, szczególnie do dzieci i młodzieży (o czym później) oraz seniorów.

Promowaliśmy kolejny raz – w sposób szczególny – sztuki plastyczne - we wszystkich bibliotekach, w tym w działających galeriach „Prowizorka”, „W Bramie” oraz „Ósemka”, organizując 184 wystawy (206) i 222 mniejsze ekspozycje (wystawek) (320), które obejrzało 73.469 odbiorców (76.195). Nasze ekspozycje prezentowały prace artystyczne, wykonane różnymi technikami, artystów profesjonalnych i nieprofesjonalnych, a także naszych czytelników; akcentowały ważne postaci literackie czy rocznice, a także prezentowały nasze zbiory. Warto wymienić : „Twarze” wystawa rzeźby Jerzego Pyplacza i fotografii Doroty Ziętek czy „Szkicownicy” – wystawa malarstwa i grafiki Agaty „Atki” Cichy. Miała miejsce wystawa dotycząca 25-lecia Samorządności.

Wybrane przykłady :

- wernisaż wystawy malarstwa sakralnego Rafała Jaworskiego zatytułowanej „Dotknąć Sakrum w malarstwie i w poezji”, połączony z wieczorem poetyckim,
- spotkanie autorskie z Beatą Gołębiowską, pisarką, reżyserką i fotografem, od lat mieszkającą w Kanadzie; spotkaniu towarzyszył pokaz filmu autorki : „Raj utracony, raj odzyskany”, opowiadający o życiu polskiej arystokracji na emigracji w Kanadzie,
- cykl imprez w ramach XIII Tygodnia Bibliotek : 8-15 maja – imprezy krajowej pod egidą Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich pt. ”Wybieram bibliotekę” – z oferty 66 imprez kulturalno – edukacyjnych w 13 placówkach skorzystało 1.879 osób,
- VIII konkurs fotograficzny : „W Tychach jest pięknie” pod hasłem „Fragment większej całości”, w którym wzięło udział 40 uczestników nadsyłając 135 zdjęć; konkurs realizowała filia nr 13,
- cykl podróżniczy „Świat na wyciągnięcie ręki” (VII rok) – 4 spotkania [Polska; Grecja i Armenia; Chorwacja, Słowenia i Bośnia oraz Praga] dla 230 uczestników,
- cykl medyczny „Do biblioteki po zdrowie” (VI rok) – 4 wykłady : psychologa, rehabilitanta i fizjoterapeuty, kardiologa i geriatry - dla 136 osób,

- VII plebiscyt pt. „Biblioteczna Róża” na najpoczytniejszą i najpopularniejszą książkę roku 2014 , w którym zagłosowało 228 osób; wygrała powieść Todda Burpo- „Niebo istnieje... naprawdę”,
- XII Tyskie Dni Literatury: 3-10 października 2015, gdzie dorośli odbiorcy mogli uczestniczyć w wielu wydarzeniach. Gościliśmy: Jacka Cygana, Katarzynę Bondę , Sławomira Kopra, Katarzynę Żak, Agatę Cichy, Zbigniewa Tepera. Odbyły się wykłady i warsztaty z biblioterapii (dr Lidii Ippoldt oraz Doroty Bełtkiewicz). We wszystkich placówkach trwały wystawy twórczości naszych mieszkańców w ramach projektu „Artystyczna mapa Miasta”.
- projekt „Biblioteka Aktywnego Seniora”(zajęcia z komputerem), z których skorzystało 1.804 razy w ramach 71 zajęć i były to zajęcia komputerowe dla 179 seniorów.
- zajęcia komputerowe dla generacji 50+ w ramach projektu „Polska Cyfrowa Równych Szans : uczestnicy spotkali się 211 razy w ramach 18 zajęć.

Działania promocyjne to m. in. :

- informacja o nas, naszej działalności i imprezach w różnorodnych mediach [portale i fora internetowe : Tychy. Dobre Miejsce, UM Tychy, Moje tychy, Tychy Nasze Miasto, etychy.org , kultura.tychy.pl, Silesia Kultura, Gazeta.pl, noltychy.pl]. W roku ubiegłym ukazało się wiele artykułów i wywiadów w prasie lokalnej i regionalnej oraz ogólnopolskiej prasie fachowej,
- mieliśmy fun-page Facebook ,
- prowadziliśmy 5 blogów bibliotecznych : 4 filii oraz Działu Muzycznego i Książki Mówionej , odnotowując 51.788 odsłon (rok wcześniej 54.617),
- wizualizacja działań bibliotecznych na własnej stronie internetowej,
- logotyp MBP Tychy, funkcjonujący we wszystkich materiałach promocyjnych imprez i Biblioteki,
- **bogactwo informacji m. in. w zakładce „aktualności”,**
- tradycyjne plakaty, ulotki, szczególnie o imprezach w stałych punktach w placówkach oraz w specjalnych 4 gablotach instytucji kultury w dobrych punktach komunikacyjnych i 3 miejscach w Urzędzie Miasta, a także w instytucjach kultury,
- biuletyny nowości i specjalne, rekomendujące zbiory w formie tradycyjnej i na stronie oraz rozsyłane pocztą elektroniczną do indywidualnych czytelników i instytucji,
- marketing bezpośredni – rekomendacje działań i usług bibliotecznych, na spotkaniach w przedszkolach, szkołach, podczas pogadanek dla rodziców, przed i po imprezach i projektach,

- wysyłanie informacji o imprezach i innej aktywności do użytkowników indywidualnych i zbiorowych według poszczególnych baz działów i filii, czyli marketing mailowy.

5.2 Czytelnictwo dzieci i młodzieży - problemy, obserwacje :

Zarejestrowaliśmy 4.576 czytelników do lat 15-tu, o 447 osoby mniej niż w roku poprzednim (5.023) ; stanowili oni 20,5 % wszystkich czytelników (21,0%) oraz 3,5 % mieszkańców Tychów (3,9). Zarejestrowano 849 dzieci w wieku 0-5 lat. Rok wcześniej 1.039.

Prowadziliśmy dla nich usługi w 2 filiach oraz 6 oddziałach, a także- w mniejszym zakresie - w pozostałych 6 filiach uniwersalnych.

Wiodącą placówką dziecięcą - mimo ograniczeń- czytelnia przy DF7 od połowy roku nie realizowała usług tradycyjnych- była filia nr 7 dla dzieci i młodzieży, która była otwarta do 30 listopada. Prężnie działały także filia nr 2 i oddziały przy filiach nr 12,3 oraz uniwersalna filia nr 13.

W 2015 roku odnotowano 43.592 odwiedzin, o 7.779 mniej niż w 2014 roku (51.371) [w tym 37.890 w wypożyczalniach (41.777) i 5.702 w czytelniach (9.594)].

Młodzi czytelnicy wypożyczyli do domu 93.329 książek (109.977) ; w znakomitej większości była to beletrystyka : 81.459 egz. (94.816) , która stanowiła 87,3 % (86,2 %). Literatura niebeletrystyczna to 11.870 (15.161).

Na miejscu w czytelniach młodzi czytelnicy skorzystali z 7.233 jednostek (15.020).
Zatem łącznie udostępniono tej grupie odbiorców 100.562 jednostki (124.997).

Udzieliliśmy dzieciom 5.348 informacji (8.352). Zapewniliśmy prenumeratę ok. 20 periodyków.

Zakupiliśmy 2.325 książek z literatury pięknej dla dzieci [16,3 % całego zakupu] (rok wcześniej 2.649 i 24,3 %). Zapewniliśmy także dopływ literatury popularno naukowej . Kupowaliśmy pozycje polecane i rekomendowane oraz książeczki dla dzieci najmłodszych od 0 do 3 lat.

Wśród darów zainwentaryzowanych 457 egzemplarzy to beletrystyka dla dzieci (772).

Cały czas proponujemy dzieciom ciekawe i różnorodne formy i zajęcia. Dzieci mogą korzystać ze zbiorów książki mówionej oraz zbiorów muzycznych. Zapewniamy swobodny dostęp do informacji, pomagamy w rozwijaniu zainteresowań w sensownym zagospodarowaniu czasu wolnego oraz edukacji.

Bibliotekarze są odbierani w bardzo pozytywny sposób, spotykają się często z miłymi gestami, prawie zawsze są rozpoznawalni poza biblioteką.

Obie filie dziecięce oraz oddział w filii nr 12 i filia nr 13 prowadziły bardzo atrakcyjne blogi biblioteczne, które były cenione przez rodziców.

Dzieci mają do dyspozycji gry komputerowe i inne dokumenty elektroniczne (360 jednostek). Zapewniamy dzieciom dostęp do internetu - 33 stanowiska. Dzieci do lat 15-tu – w roku sprawozdawczym - skorzystały z internetu 9.624 razy i było to więcej

niż w roku poprzednim (9.333) . Dominowały gry on-line. Korzystającymi ze zbiorów elektronicznych byli w 100 % korzystający z gier : 2.794 osoby, 5.587 udostępnień na miejscu (rok wcześniej 2.520 osób, 7.558 udostępnień).

Od bardzo wielu lat dzieci mają do dyspozycji także gry planszowe (ponad 200 jednostek) .

Skorzystano z nich - w omawianym roku - 2.512 razy.

5.2.1 Współpraca z rodzicami, organizacjami i instytucjami w zakresie animacji czytelnictwa dzieci i młodzieży.

Wiele wagi przywiązujemy do szerokokorozumianego czytelnictwa dzieci i młodzieży we wszystkich obszarach .

Organizujemy szereg zajęć dla rodziców z małymi dziećmi [motylkowe czytanie, adwentowe czytanie, czytanie z babcią i dziadkiem, pasowania na czytelnika, panele edukacyjne, wykłady, spotkania], chodzimy na spotkania rodziców do coraz większej liczby przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz szkół wszystkich typów, głównie na początku roku szkolnego ; współpracujemy z przedszkolami, szkołami, klubami, świetlicami, stowarzyszeniami i domami kultury – szczególnie w zakresie głośnego czytania, imprez bibliotecznych, zapraszamy się wzajemnie do komisji konkursowych.

Spotykamy się również z bardzo liczną grupą świadomych rodziców, dla których edukacja czytelnicza dzieci jest niezwykle ważna.

5.2.2 Najważniejsze przykłady form pracy z dziećmi i młodzieżą .

- całoroczna akcja głośnego czytania [1.362 razy dla 28.278 odbiorców],
- **całoroczna działalność Klubu Motyli Książkowych dla małych dzieci 0-5 lat – filie nr 7, 12, [82 spotkania dla 1.584 uczestników],**
- atrakcyjne zajęcia i zabawy podczas akcji „Biblioferie” [13 bibliotek – 83 formy - 806 dzieci] oraz „Lato w bibliotece” [14 placówek – 255 imprez - 2.227 uczestników],
- ogólnopolski konkurs poetycki „O Pozłacane Pióro : X edycja pod hasłem „Piszemy limeryki”, w którym wzięło udział 29 uczestników nadsyłając 46 wierszy,
- **w ramach XII TDL: 3-10 października 2015. : spotkania z Łukaszem Wierzbickim oraz spektakl Teatru „Maska”,**
- piknik literacki dla dzieci i młodzieży, pt. „Cooltura Książki”, organizowany wspólnie z Biblioteką Śląską , gdzie z książką i ilustracją spotkało się 200 uczestników.
-
- XIV Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania Dzieciom : „Każde dziecko zasługuje na książkę” : 25 maja – 3 czerwca - gdzie czytano w wielu miejscach : do południa w bibliotekach natomiast po południu m. in. w Szpitalu i Żłobku

Miejskim, Szkole Językowej, Kościele czy MDK. Inauguracja odbyła się w Pasażu Andromeda, gdzie wszystkie dzieci obdarowane zostały książkami, a dorośli obiecali, że będą dbać o książkę w Tychach. Odbyło się 68 czytań dla 1.599 słuchaczy.

Warto dodać, iż w swojej działalności wystawienniczej zaakcentowaliśmy rocznice m. in. Małgorzaty Musierowicz, Jana Brzechwy. Prezentowaliśmy prace dzieci, biorących udział w naszych konkursach. Warto wspomnieć także wystawę prac uczniów z SP nr 35 im. Matki Teresy z Kalkuty : Boże Narodzenie oczami dziecka.

5.3 Nowe technologie wspierające rozwój czytelnictwa (czytniki e-booków, kody QR, tablety itp.

W roku sprawozdawczym nie miało miejsca. Czytniki zostaną zakupione w 2016 roku w związku z realizacją grantu PGNiG.

6 Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

6.1 Stan i ocena działalności filii i punktów w szpitalach, domach opieki, aresztach.

Mamy filię szpitalną [nr 9]. Działalność opieramy na porozumieniu zawartym - w 2012 roku - ze spółką Megrez Sp. z o.o., która prowadzi Wojewódzki Szpital Specjalistyczny ; w bibliotece tej pracuje tylko nasz bibliotekarz, a biblioteka jest zamykana na czas nieobecności). Placówka świadczy usługi pacjentom i personelowi szpitala.

Księgozbiór tej placówki liczy 12.272 (11.937) egzemplarze. Kontynuowaliśmy prenumeratę 8 (10) tytułów czasopism.

W 2015 roku filii przydzielono 836 (556) pozycji, w tym z zakupu 348 książek (389).

Placówka ta posiada 2 stanowiska komputerowe dla czytelników i personelu. W ubiegłym roku zubytkowano 501 woluminów (800).

6.2 Liczba czytelników i wypożyczeń : - w filiach szpitalnych :

Oto dane czytelnicze tej filii ogółem :

	2015	2014
l. czytelników	807	1.026
l. odwiedzin	5.707	6.829
l. wypożyczeń	19.784	22.279
l. informacji	522	523

Dominującą grupę czytelników stanowią osoby pracujące w wieku 45-60 lat. Do najczęściej wypożyczanych książek - w dalszym ciągu należą - należą : powieści obyczajowe (zwłaszcza autorów polskich), sensacyjne, romanse, historyczne oraz poradniki medyczne. Spadek czytelnictwa związany jest w dużej mierze z zamykaniem biblioteki na czas nieobecności.

Filia przygotowała 11 wystaw (12) które obejrzało 1.610 osób (1.402).

Z internetu skorzystano 33 razy; rok wcześniej 54. Należy jednak dodać, że Szpital udostępniał pacjentom sieć Wi-Fi.

- w punktach bibliotecznych usytuowanych w szpitalach : nie dotyczy.
- w domach opieki społecznej: nie dotyczy.
- w aresztach : nie dotyczy.

6.3 Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków : 2.106 (1.924)
- liczba e-booków : 2.485 (1.867)
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) : 120 egz. placówki + 30 DMK (150)

Udostępnianiem książki mówionej zajmuje się Dział Muzyczny i Książki Mówionej.

Oto nasze dane :

- * liczba zbiorów 2.106 (1.924) tytułów ,
- * liczba czytelników 476 , w tym 16 członków PZN (24)
- * liczba wypożyczeń 8.069 tytułów (7.132) , w tym na kasetach 145 (225), mp3 7.508 (6.527), audio 416 (380).

6.4 Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2015 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeśli tak to jakie ?

Tak. Był to CZYTAK подарowany przez czytelnika.

6.5 Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne, chore, starsze otaczane są szczególną opieką.

W roku sprawozdawczym m. in. :

- współpracowaliśmy z PZN,
- nosiliśmy czytelnikom starszym i słabszym książki do domu ,
- wypożyczaliśmy dyslektykom, niewidomym i słabo widzącym odpowiednie zbiory,
- współpracowaliśmy z Domem Pomocy Społecznej św. Anny dostarczając książki i czasopisma oraz Ośrodkiem Św. Faustyny (wystawy prac podopiecznych),
- seniorzy ze Świetlicy Środowiskowej św. Jana XXIII czy innych klubów emeryckich uczestniczyli w wielu cyklicznych spotkaniach w bibliotekach, tym Spotkaniach z muzyką, Kolędowaniu w bibliotece,
- cały rok trwał projekt „Biblioteka Aktywnego Seniora”,
- w ciągu roku przeszkoliliśmy 16 osób z generacji 50+ w ramach projektu „Polska Cyfrowa Równych Szans”,

- stosowaliśmy indywidualne zaproszenia na organizowane przez poszczególne placówki imprezy czytelnicze, w tym na spotkania muzyczne, medyczne czy podróżnicze, a także DKK,
- prezentowaliśmy twórczość plastyczną i literacką seniorów i niepełnosprawnych w wielu placówkach,

7 Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego.

Nie dotyczy MBP Tychy.

8 Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy :

8.1 Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagradzania , przygotowania zawodowego pracowników :

W roku sprawozdawczym MBP Tychy dysponowała 73 etatami przeliczeniowymi. Nasza społeczność - wg stanu na 31 XII 2015- liczyła 89 osób, 72,8 etatów przeliczeniowych .

Pracownicy merytoryczni stanowili 72,8 % ogółu etatów (75,3) [53,1 etatów (54,3),] i 64 % (67) ogółu zatrudnionych osób [57 osób (59)]. Wykształcenie merytoryczne posiada 86,0 % (93,2) , w tym 70,2 % (74,6) wyższe bibliotekarskie. Najwięcej bibliotekarzy pracuje (31,6 %) (30,5) w przedziale 21-30 lat oraz w przedziałach 11-20 lat = 24,6 % (27,1) i 6-10 lat = 21,0 % (23,7). Stażem do lat 5 –ciu legitymuje się 14,0 % (11,9) , a 31-40 lat = 8,8 % (6,8) pracowników merytorycznych. Nie było bibliotekarzy o stażu powyżej 40 lat.

W administracji pracowało 14 osób (13), w tym 9 pełnozatrudnionych. Stanowili oni 15,0 % ogółu etatów (14,5) [10,95 etatów (10,45)] i 15,7 % ogółu osób (14,8). Wśród nich 92,6 % (84,6) legitymuje się wykształceniem wyższym.

Pracownicy obsługi to 18 osób (16) (20,2 % wszystkich zatrudnionych (18,2)), co stanowiło 12,0 % ogółu etatów (10,2) [8,75 etatów (7,35)].

Realizowaliśmy 3 staże PUP (2 bibliotekarskie, 1 sekretarki), a także 1 praktykę studenta bibliotekoznawstwa. Realizowana była praca społecznie użyteczna.

8.2 Średnia płaca brutto w przeliczeniu na pełny etat z uwzględnieniem wszystkich składników : tzn. płaca zasadnicza, dodatki: funkcyjny, stażowy, inne, premie (bez nagród) :

Płace w MBP Tychy reguluje, wprowadzany zarządzeniem Dyrektora, regulamin wynagradzania . W 2015 roku miała miejsce podwyżka wynagrodzeń w wysokości 50 PLN na wszystkie składniki wynagrodzenia.

W roku sprawozdawczym jubileusze obchodziło 6 pracowników, w tym bibliotekarek. Na emeryturę odeszły 2 bibliotekarki. Spotkaliśmy się z fluktuacją kadr (9 osób), a nade wszystko – ponownie - z bardzo dużą absencją chorobową – 2.134 dni (2.115). Trwały 4 (2) urlopy macierzyńskie 568 dni (309), 4 (3) rodzicielskie (204

dni) (482), 1 ojcowski (14 dni), 1 wychowawczy (2).

W roku ubiegłym średnia płaca brutto ogółem w naszej Bibliotece wyniosła 3.065,30 PLN na etat przeliczeniowy (2.938,90).

Średnia płaca brutto na etat przeliczeniowy (wszystkie składniki) wyniosła :

a/ pracownicy merytoryczni (z Dyr.)	3.121,44 PLN	(2.996,34)
b/ pracownicy administracyjni (z GK)	3.497,30 PLN	(3.189,75)
c/ pracownicy obsługi	2.019,67 PLN	(1.922,78)

8.3 Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym instytucjonalnym (liczba) :

W 2015 roku 2 osoby ukończyły naukę – bibliotekoznawstwo (magisterskie).

Liczba osób uczących się : 2

- studia wyższe magisterskie (kierunki): 1 (kulturoznawstwo)
- studia doktoranckie : 1 (kulturoznawstwo)

8.4 Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje itp.) – tematyka, organizatorzy .

Ogółem w 45 (48) formach szkoleń, warsztatów, webinarów, wyjazdów, targów i konferencji uczestniczyło 181 osób (155).

Wydatkowano wraz z dojazdami 29.022,66 PLN (21.874). Wiele szkoleń i warsztatów odbyło się w naszej siedzibie oraz w formie webinarium.

Pracownicy merytoryczni (wybór) :

- Szkolenia z nowego modułu dziecioopac w systemie PROLIB M21– Tychy – MAX Elektronik [6 osób],
- warsztaty „Praca z trudnym czytelnikiem z uwzględnieniem asertywności w pracy zawodowej” – Tychy – ProOptima z Krakowa [16 osób],
- seminarium „Biblioteka 2020 czyli nowe wyzwania dla bibliotek publicznych – Kraków– Instytut Książki [2 osoby],
- szkolenia „Deskryptory BN – początek zmian” oraz „Deskryptory BN a JHP BN” – Katowice – BŚ [12 osób],
- szkolenie „Prawo autorskie- co musi wiedzieć bibliotekarz – Katowice – BŚ [6 osób],

Bibliotekarze byli autorami kilku tekstów w ogólnopolskiej prasie fachowej oraz regionalnej społeczno-kulturalnej.

Pracownicy administracyjni (wybór) :

- Systemy biblioteczne nowej generacji Platformy usług – Gliwice – BGPS – [2 osoby]
- Kontrola zarządcza w jednostkach organizacyjnych Miasta Tychy – Tychy – UM [2 osoby],
- Prawo pracy na przełomie 2015/2016 – rewolucyjne zmiany w przepisach kp – Katowice - CEiDwB [1 osoba],
- Windykacja należności. Postępowanie sądowe – Katowice- KONSFIN [1 osoba].

Dodatkowo:

- uczestniczono w 18 spotkaniach roboczych i wizytach na budowie BG (172 osoby), w tym szkoleniu p.poż.
- uczestniczono w 16 różnorodnych webinarach, doskonaląc swoje kompetencje.

Rok 2015 kontynuował organizację szkoleń i warsztatów „szytych na miarę”. Po raz drugi zorganizowano szkolenia i warsztaty dla określonych grup i zespołów, które odbyły się w naszej siedzibie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb BG. Odbyło się 9 szkoleń zamawianych, w których uczestniczyło 100 pracowników na zasadzie całkowitej dobrowolności, doskonaląc swoje kompetencje w wybranych obszarach. Dotyczyły one pracy w nowych realiach, komunikacji w zespole, zarządzania zmianą, inteligencji emocjonalnej, asertywności, współpracy w zespole. Po raz pierwszy przygotowano również szkolenie dla wszystkich pracowników gospodarczych.

9 Finansowanie.

9.1 Wielkość budżetu Biblioteki ogółem :

Wielkość budżetu w 2015 roku:		
Ogółem	: 5.635.682 PLN:	(4.624.860)
w tym		
dotacja Organizatora	: 5.249.652 PLN	(4.320.000)
- działalność bieżąca	: 4.940.052 PLN	(4.320.000)
- działalność inwestycyjna	: 309.600 PLN	(0)

9.2 Koszty utrzymania ogółem : 767.785,73 PLN bez remontów (664.924)

9.3 Dochody własne, ogółem : 118.102 PLN (145.587)

9.4 Darowizny rzeczowe (wymienić, co pozyskano np. książki, sprzęty) :

Wartość darowanych zbiorów wynosi 177.358,95 PLN (78.150 PLN). Było to 9.661 jednostek (5.045).

Należy nadmienić, iż Biblioteka nasza pozyskała także od sponsorów i instytucji : kalendarze, słodycze, nagrody książkowe, smycze, płyty, zabawki, publikacje regionalne, za ok. 4.000 PLN.

9.5 Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem : 90. 569,32 PLN, (81.123)

w tym :

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego :

- wysokość środków : 83.297 PLN (70.500)
- tytuł programu, priorytetu, nazwa zadania : „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek. Zadanie : zakup nowości do bibliotek publicznych” – realizowany przez BN.

9.5.2. Z fundacji (podać nazwę) :

Fundacja Orange

- wysokość środków : 6.302,32 PLN (10.6623)
- tytuł projektu : „Akademia Orange dla bibliotek”. Trwał do końca sierpnia.

Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza,

- wysokość środków : 970,00 PLN (tylko za 2015 rok, gdzie zakupiono pierwsze zbiory; projekt dwuletni)
- tytuł projektu : „ZOSTAŃ POLIGLOTA – wsparcie nauki języka obcego poprzez wypożyczanie audio kursów oraz audiobooków w języku obcym”

9.5.3. Z innych źródeł (podać z jakich) :

- wysokość środków : -----
- tytuł projektu : -----

Dorota Łukasiewicz-Zagała
dyrektor